

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. Tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 11. listopada 1881.

List 45.

Prošnja do prijatlov vernih duš.

II.

*Velikodušno djanje ljubezni, kako ono ne pomaga samo dušam v vicah, ampak tudi tistim, ki ga storijo. *)*

K premožnemu možu prišla je uboga vdova. Nekoliko po nesreči, še več pa po svoji neprevidnosti je bila ne le ob vse premoženje prišla, ampak še celo več lét zaperta bi bila morala biti, ker svojih dolžnikov ni mogla plačati, kakor ji je bila sodnija obroke postavila.

Vender pa, ker je bila sicer poštenega obnašanja, ji je bilo dovoljeno, da smé pri svojih prijatlih poprositi in poskusiti, ako bi se ji posrečilo najti koga, ki bi mesto nje ves dolg poplačal, da bi zamogla zapora rešena biti. Res je zadela na dobrega moža, čigar serce je s svojimi zgovornimi besedami, še bolj pa s svojimi solzami toliko ginila, da ji je ves svoj prihranjeni denar za poravnaje dolga ponudil. Tega pa še ni bilo zadosti. Kaj je torej storiti? Postoji nekoliko in premišluje, potem pa reče: Nesite za zdaj ta znesek sodniku, jutri hočem pa še za ostalo poskerbeti. Hvaležnosti polnega serca pade uboga vdova pred dobrotnika na kolena, mu roke poljubuje in s solzami moči. Vsa potolažena je šla spred njega. Dobri mož gre še tisti dan k sodniku, postavi vse svoje premoženje naprodaj in na zadnje še pravi: „Ker pa vem, da s tem še ne bodo vsi dolžniki plačani, sem pripravljen k tistemu dolžniku, kateri bi še ne bil popolnoma odškodovan, v službo stopiti, da mu še ostali dolg z delom svojih rok poplačam.“ Z začudenjem posluša sodnik blazega moža. Pokliče vse dolžnike skupaj, in kmalo je bilo vse poravnano, in vdova oprostena, ki se je pa precej podala v daljne kraje; le sodniku je izročila pisemce, v katerem so bile te-le besede zapisane: „Svojemu dobrotniku hočem vse to stoterno poverniti.“

Bogoljub, tako je bilo temu dobrotniku ime, je bil zdaj hlapec postal, pa brez plačila, ker je za ostali dolg delal, kakor se je bil z dolžniki pogodil. Postal je zdaj sam popolnoma ubog. Bog pa je blagoslavljal njegovo

delo in gospodar se je srečnega štel, da je imel takega služabnika.

Bogoljub pa je zbolel. Hude bolečine so ga napadle, bil je od vsih zapušen; zdaj ga je v prvič začela misel motiti, da je nespametno storil, ker je zavoljo tega zdaj v tako revšino in pomanjkanje prišel. Kdo bo zdaj za-me skerbel? je sam sebe prašal. Pa v tem trenutku se je zopet potolažil in z zaupanjem na Boga rekel: kar sem storil iz ljubezni do Boga in do uboge žene, je bilo prav storjeno; in še bi hotel tako storiti, ko bi mogel in bi bilo potreba. In akoravno so bolečine njegovo telo hudo terpinčile, je bil vender pripravljen vse voljno prenašati.

Ko je tako terpel in sam sebe tolažil, kar naenkrat nekaj na njegove vrata poterka. S slabotnim glasom reče: „Noter“, — vrata se odpró, in noter stopi gospá v kraljevi bliščobi. Zavzét pregleduje krasote njene oprave, da skorej pozabi ji v obraz pogledati; in ko se slednjič ozre v njeno obličje, kar ostermí, — ker spoznal je, da pred njim stoji tista nekdanja tako rečna vdova. In preden on, od stermenja omamljen, zamore besedo spregovoriti, ga visoka in imenitna gospa s premilim glasom ogovori: Bogoljub! spominjaš se, kako sem jaz takrat v revšini pred teboj klečala; ti pa si mi pomagal iz vse moje nadloge. Proč sem hitela od tod, prišla sem k svojim daljnim sorodnikom, ki so me ljubeznjivo sprejeli in mi pomagali, da sem si opomogla in zdaj sem pa neizmérno bogata. Zdaj sem prišla te v svoje kraljestvo spremit. Vzemi nekoliko kapljic iz te le steklenice, da bo tvoja bolezen nehala. S temi besedami mu jo pedá on jo vzame, popije nekoliko kapljic, in bil je v tistem trenutku ozdravljen. Bil je tudi ogerujen v dragocene oblačila in zdajci napravljen kakor kralj in od imenitnih dvornikov spremljan v prekrasen voz, in pripelje se v neznansko lepo deželo.

Preljubi! Ta uboga vdova je podoba duše v vicah. Ona svojega dolga ne more poplačati in mora torej v ječi, to je, v vicah terpeti. Od nas pa, ako smo v gnadi Božji, zamore ona pomoč prejeti in tega ravno ona prosi. In kdor je res pravi Bogoljub, bo ne le nekoliko svojih dobrih del Bogu za duše v vicah daroval, temuč gnalo ga bo tudi v svojem sercu narediti „Obljubo velikodušnega djanja ljubezni“ ali terden junaški sklep za naprej ves zadostivni sad dobrih del za duše v vicah darovati. In kadar bo tak junaški Bogoljub zapustil svet, se mu

*) Gl. „Benedicts-Stimmen“ 1878. str. 113. Časnik za duše v vicah v Lambach-u (Oberösterreich), izhaja vsak mesec; cena celega letnika 70 kr.; vreden naročila.

ne bo treba bati, da bi s praznimi rokami stopil pred Božji sodni stol; temuč kar je iz ljubezni do Boga za duše v vicah daroval, bo dobil stoterno povernjeno; in duše, ki so bile po njem rešene iz vic, ga bodo v veličastnem sprevedu spremile v nebesa.

Ta Bogoljub je podoba velikega prijatla vernih duš v vicah, ki njim v prid stori „Obljubo velikodušnega djanja ljubezni“. Dragi bravec! ako storiš tudi ti to objubo, ti bo z Bogoljubom vred stoterno povernjeno.

Enciklika papeža Leona XIII

od 29. rožnika 1881 do patrijarhov, prvostolnikov, nadškofov in škofov itd.

(Dalje.)

Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor ljudém.

Eu sam vzrok imajo ljudje — ne pokorni biti, ako se namreč od njih kaj tira, kar natorni ali božji postavi očitno nasprotuje; zakaj vse, s čimur se natorna ali volja Božja žali, je ravno tako nedopustljivo velepati, kakor storiti. Ako se tedaj komu pripeti, da je siljen razločiti, če hoče raji Božjo ali vladarjevo postavo prelomiti, mora pokoren biti Jezusu Kristusu, kateri zapoveduje: „reddere quae sunt Caesaris Caesari, quae sunt Dei, Deo“ — *Dajati cesarju, kar je cesarjevega, Bogu kar je Božjega* (Mat. 22, 21); in po izgledu aposteljnove serčno odgovoriti: Obedire oportet Deo magis, quam hominibus — *Bogu moramo bolj slušni biti, kakor pa ljudém* (Dj. 5, 29). Ne smé pa kdo zmérjati tistih, ki tako delajo, češ, pokoršino so odrekli; zakaj ako volja gospósk nasprotuje volji in postavam Božjim, takrat prestopijo méro svoje oblasti in prevernejo pravico in potem njih oblast ne more imeti veljave, ker tam, kjer ni pravice, tudi oblast ne more biti.

Dolžnosti vladarjev.

Da se pa pravica ohrani v gospodstvu, je prav veliko na tem ležeče, da tisti, ki nad državami gospodujejo, spoznajo, da deželska oblast se ni spočela v prid kacega osebnika in da gospodovanje deržave se mora goditi v korist tistih, kateri so jim izročeni, ne pa tistih, katerim je izročena. Vladarji naj si vzamejo v zgled Boga, od ktereга jim je oblast dana, in po njegovem zgledu naj ljudstvu pri oskerbovanji deržave s pravico in zvestobo gospodujejo, in s potrebno ojstrojto naj očetovsko ljubezen družijo. Zato jih izreki sv. pisma opominjajo, da bodo svoj dan Kralju vsih kraljev in Gospodu gospodovavcev morali odgovor dajati, in ako so svoji dolžnosti nezvesti postali, da Božji ojstrojti nikakor ubežati ne morejo. „Altissimus interrogabit opera et cogitationes scrutabitur. Quoniam cum essetis ministri regni illius, non recte iudicastis... horrende et cito apparebit vobis, quoniam iudicium durissimum his, qui praesunt, fiet... Non enim subtrahet personam cuiusquam Deus nec verebitur magnitudine cuiusquam, quoniam pusillum et magnum ipse fecit, et aequaliter cura est illi de omnibus. Fortioribus autem fortior instat cruciatio.“ — *Naj Višji bo preiskal vaše dela in pretresel vaše misli. Zakaj če kot služabniki njegovegu kraljestva niste prav sodili... se bo strašno in naglo vam prikazal, ker naj ostrejši sodba bode s tistimi, ki drugim gospodujejo... Ker Bog ne bo osebe nikogar ločil, in se ničesar velikosti anal, zakaj malega in velikega je on stvaril, in enaka skerb mu je za vse. Močnejše pa močnejši muka čaka.* (Modr. VI. 4, 5, 6, 8, 9)

S temi deržavo branečimi zapovedmi se odstranjuje vsaka poskušnja in vsaka pohlepnost do rovarstva; zagotavlja se čast in varnost vladarja, mir in blagor vlade. Tudi za čast deržavljanov je naj boljše poskerbljeno, zakaj tudi pri pokoršini morejo varovati dostojnost, ki gre vzvišeni človekovi vredenosti. Sej vedó, da pred Bogom ni sužnje in ne svobodnih; da Eden je Gospod vsih, bogat z usmiljenjem do vsih, ki ga kličejo, da pa ravno zato gospóskam morajo podložni in pokorni biti, ker one imajo nekako na sebi podobo Božjo, in njim služiti, se pravi gospodovati.

(Dalje nast.)

Osodoviti rojstni dan.

III.

Pred kakimi 60 leti bila je starodavna graščina St. Florent precej zanemarjena. Ta graščina, stoječa na homcu zunaj vasi enacega imena, bila je lastnina ponosne gospé, kajti malo ljudi je imelo pristop v njeno hišo, navadno se je sama vsak dan sprehajala po samotnem gozdu; skerbno pa se je og bala vasi in očitnih potov. Ta gospa je sestra dvojčica zadnjega grofa St. Florentskega, kateri že 15 lét počva v hladni zemlji.

Hermanija je imela zdaj 34 lét. Na obrazu se ji je videlo, da ji žalost serce razjeda. In ta žalost je bila toliko groznejša, ker je zametavala tolažbo svete vere. Precej po smerti svojega brata se je v obupnosti zarekla, da ta preskušnja presega njene moči, in da je ne more prenesti. Preskušnja jo je zadela, prenašati jo je toraj morala, a terpela jo je brez vdanosti in tolažbe ni iskala. Po nesreči je bila njena edina sorodnica postarna teta, s katero je živeła, vsa posvetna brez vsakega verskega čutila. Ta jo je nagovarjala, da naj išče tolažbo v zakonu. Ugodnih priložnosti jej ni manjkalo, a Hermanija ni iskala nikakoršne sreče, njena ljubezen in vse čustvo njenega serca je umerlo z bratom Hijacintom. Zato je teto pregovorila, da ste se preselile iz mesta na stari dom v Bretanjo, kjer je preživeła leta svoje mladosti. Večino posestva je sicer vlada zaplenila, vendar grad in nekoliko kmetije je stari zvesti blapec bil še otél.

Po smerti tete je Hermanija sama ostala v gradu. Enakolično je živeła dan za dnevom. Edinega razvedrila je iskala v berilu.

Gostov ni prišel nobeden v njeno hišo. Edino stari župnik jo je večkrat obiskal. Njena mati, ki je bila umerla le nekaj mescev pred Hijacintovim vjetjem, jo je z vso skerbjo in ljubeznijo izgojevala v pravi veri. Zdaj je postala tudi njena vera mervta. Hermanija ni spolnovala po bratovi smerti verskih dolžnosti, vendar duhovščino je vedno visoko spoštovala in župnika je vselej posebno prijazno sprejela. To je župnika nagibalo, da jo je večkrat obiskal, ker upal je za vero in čednost pridobiti to ponosno dušo, katero je bila žalost gnala v obup, namesto da bi jo bila omecila. Njeno življenje je bilo sicer brez madeža, za nobeno posvetno reč ni marala, vendar se je tudi terdovratno upirala tisti tolažbi, ki daje mir, kakoršnega svet ne more dati. Dobri župnik se je vsih mogočih pomočkov poprijemal, pa Hermanija se ni vernila na pravo pot. Žalostno dogodbo njenega življenja je on dobro poznal, ni pa mu bilo mogoče poizvediti, kateri je pravi vzrok, da njegova čudna duhovna ovčica noče spolnovati verskih dolžnosti.

Nekega večera, bilo je ravno 3. avgusta, ravno petnajst lét od onega nam znanega osodovitega rojstnega dne, stala je Hermanija po dokončanem priprostem obedu pri oknu, — brezmiselno se je bila zagledala v naravo.

Zdajci pa se ji razvedri obraz. V spomin so ji šinile leta mladosti, ki jih je tako srečno živela z ranjnim bratom. Tako živo se je bila zamaknila v oni čas, da ji ni šlo v glavo, kako je mogel oni živi in tako pridni fantič na taki način končati svoje življenje, in ona bratu v vsem enaka sestra postati za vse tako gluha in neobčutljiva. „Oj, kako goljufivo je življenje!“ zakliče in se hoče obrniti od okna, kar zgleđa župnika iti proti gradu. Obveseljena mu hiti naproti. Ko sta nekoliko časa o neznatih rečeh govorila, omeni župnik kakor po nevedoma današnjega dne.

„Res!“ odgovori gospodičina St. Florentska, „danes je 3. avgust, najin rojstni dan in ob enem smertni dan mojega brata.“

Duhovniku se je zdel ta trenutek vgoden, da jo spomni vere, ter pravi: „Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo.“

„To ni prvič, gospod župnik“, mu ona mirno odgovori, „da me opominjate po veri živeti. Ta opomin je dokaz, da ne poznate mojega značaja. Evangeljski nauki so mi tako dobro znani, kakor Vam, in priznavam, da so resnični. Vi hočete, da naj molim; toraj bi tudi morala ponavljati besede Zveličarjeve: „Odpusti nam naše dolge, kakor jih mi odpuščamo svojim dolžnikom“; tega pa nikakor ne morem zato, ker nikdar nisem odpustila morivcem mojega brata in jim ne bom in jim nočem odpustiti. Jaz jim sicer nič hudega ne morem storiti, ker večina njih je morala že stopiti pred sodnji stol Božji; voljo pa imam maščevati se. Že misel na jezo mi daje prijetne trenutke, ker takrat se čutim, da moje serce še ni mrtvo. Vi hočete, da naj tolažbe iščem pred oltarjem! Toda ali ni res, da bi morala poprej odpustiti svojim sovražnikom? Kako bi mogla poklekniti pred oltar s srcem polnim maščevanja in jeze? No! zdaj sem Vam razodela svoje občutke in Vas prašam, bote li v prihodnje še hoteli siliti me, da naj spolnjam verske dolžnosti; s tim bi le sramotila našo sveto vero?“

„Zarotim Vas, zamorite take občutke!“ resno ugovarja duhovnik. „Spominjajte se našega Odrešenika, kako je na križu viseč prosil svojega nebeškega Očeta, da naj njegovim morivcem odpusti.“

„On je bil Bog, a jaz sem šibka ženska.“

„Pa Kristus je naš izgled in vsi svetniki so se trudili njemu enaki postati.“

„Jaz tudi nisem svetnica.“

„V tem imate prav. Vi ste uboga šibka ženska, pa sama ste omenila misli, katera bi Vam morala dati moč in zaupanje. Da, on je naš Bog, in ker je naš Bog, ima tudi moč in voljo Vam dati potrebno milost in podporo spolnovati njegove zapovedi. On tirja, da naj odpustimo svojim sovražnikom, kakor je on storil, in kakor sem rekel, njegove milosti k temu nam ne bo manjkalo, pa ustavljati se ne smemo tej milosti.“

„To je mogoče, na to nisem mislila.“

Ko župnik vstane, da se posloví, pravi: „Jaz se bojim, da je Vaš padeč jako globok, vendar ne obupam še ne. Priporočil Vas bom dušam v vicah, po njih priprošnjah sem že večkrat prejel pomoč, ki se je, po človeško govoriti, zdela nemogoča. In, ako bi bil Vaš brat še zaderževan med terpečimi dušami, hočem prositi, da naj mu bo dovoljeno omečiti serce tiste, ki mu je tako draga.“

„Moj brat! Vi ste pozabili, da je že 15 lét mertev; on saj vendar ni več v vicah!“

„To so vprašanja, na katere mi ne moremo odgovoriti. Toliko vemo, da usmiljenje Božje je veliko, posebno tistim, katerim ljudje naj manj usmiljenja skazujejo. Grof Hijacint je bil prav hitro in nenadoma smerti izročen in mi nimamo zagotovila, da se je v kratkih

trenutkih pred svojo smertjo mogel tako pripraviti, da bi smel brez strahú stopiti pred sodnji stol Božji. Nikakor ne dvomim nad njegovim verskim mišljenjem, pa mogoče je vendar, da so bili kaki madeži na njegovi duši.“

(Konec nasl.)

Kako je umrl Emil Littré.

Ako bi me kedo prašal: kako naj obvarujem danes tega ali onega mladeniča, da ne bode zgubil vere, in kako naj one, ki so jo po nekoliko ali popolnoma že zgubili, pripeljem zopet k pravemu prepričanju? — bi mu dal jaz le-tá odgovor: Včepi mu živo željo po resnici! Dobro naj se zaveda, da resnica biva, da smo zmožni resnico spoznati, da smo vstvarjeni zanjo, da je plemenita naloga človekova iskati je, in da je ni lepše sreče, kakor po dolgem iskanju najti resnico. Ako to prav živo občutimo, nas ne premaga tako hitro katera si bodi strast, da bi zaradi nje zatajili resnico. Kdor je pa vendar le po nesreči zgubil resnico, njemu ravno ta želja ne bode dala dotlej mirú, dokler je ne najde v novič — blažene resnice. — Te misli so se mi vzbudile, ko sem bral o smerti znanega Emila Littré-ja obširnejši popis. Zaradi znamenitosti naj zvedó tudi bralci „Zgodnje Danice“ in če se dá, tudi kdo drugi kaj več o njej.

Kdo je bil E. Littré? Rojen je bil 1. februarja 1801 v Parizu, pa ne kerščen, ker njegov oče je bil jakobinar, to je: prekucuh naj huje verste. O veri ni slišal v mladosti nič. Učil se je zdravilstva, potem pa krepko poprijel jezikoslovja, v katerem je čudovito napredoval in neznano veliko znanje si pridobil. Začel je izdajati nekaj časopisov za zdravništvo, en časopis za modroslovje: „Revue positive“, pisal za druge časopise, prestavil spise gerškega zdravnika Hipokrata, Strausovo: „Življenje Jezusovo“, in si pridobil naj večo slavo s svojim „slovarjem francoskega jezika“. To delo je zares učeno, pa tudi obširno.

Kako pa je on bil proti veri? Kdor nekoliko pozrá zgodovino modroslovja, vé, da je Littré bil naj imenitnejši učenec in naslednik Comteov, katerega dela je on tudi izdaval. Comte pa je začetnik šole tako imenovanih „pozitivistov“. Smemo reči, da ga ni modroslovja, ki bi bilo bolj nasprotno in sovražno veri, kakor pozitivizem. Vsaka misel o Bogu, o duši, o prihodnjem življenju, o nravni postavi je njegovi glavi neumnost, češ, da naj se iztrebi iz človeške glave. Pozitivizem terdi, da ni nikake splošne, večne in nespremenljive resnice. Samo to mu je res, kar pové naravnost skušnja. Drugo, kar imenujemo tudi resnico, obrekuje za sanjarjenje in domišljijo. — Tako je mislil tudi Littré in zagovarjal svoje nazore duhovito in vneto. Lahko tedaj unevamo, kako da se je kot učenjak obnašal proti katoliški cerkvi, razumemo pa tudi, kako je vzburla katoličane vest, da namerava francoska akademija sprejeti Littré-ja med svoje ude. Krepko se je upiral temu škof Dupanloup in je priobčil tudi kratek spis, v katerem zavračuje zmote pozitivistov in opominja mladino, naj se jih varuje. . . Svojo knjižico sklepa slavni škof tako-le: „Res, bitko občuti moje serce žalost zaradi teh zmot, vendar tudi sedaj še upam, da bodo spoznali oni, ki jih zavračujem, da zavračujem samo njihove nauke. Nje pomilujem: njih nesreča je strašna. Prav rad bi dal svoje življenje, ko bi jim mogel zopet prižgati ono luč, katero so zgubili. O da bi kedaj videl, da toliko truda, toliko umskih darov, toliko velikih moči služi Bogu, brani dušo, vest, neumerljivo veró, — o ta dan bi dan bil mojega naj večega veselja, ki ga more občutiti duša

vdana resnici in skerbi za bližnjega.“ Pač so iz serca izhajale te besede blagemu škofu! Akademija si za takrat ni izvolila Littréja za svojega uda. Osem lét pozneje so ga predlagali njegovi prijatelji v novič. Zopet se je obernal škof Dupanloup s spretnim svojim peresom do občinstva, ali časi so se bili predrugačili: Littré je bil izvoljen in škof je slovesno odstopil.

Emil Littré je bil bogotajec; pa kakšen? Bil je eden izmed onih redkih učenjakov, katerim je resnica kaj več, kakor tvarina, o kateri se pišejo knjige, in pot, po kateri se pride do slave. V svojih naj večih zmotah ohranil si je serce čisto, nesebično, prosto; bil je v resnici liberalen, dobrotljiv in usmiljen. Pogumno se je ločil od svojih tovarišev, brezbožnih fanatikov, ki so ga večkrat zmerjali in psovali radi tega. Vsakemu pravičen in prizanašljiv — je spoštoval pri svojih bližnjih tudi tako prepričanje in take nazore, s katerimi se sicer ni strinjal. Bil je tedaj materijalist v svojem mišljenju, a nikakor ne v svojem življenju. Zares ginljivo je, kar se pripoveduje o njegovem obnašanju do žene in hčere. Bogotajstvo očetovo nikakor ni škodovalo veri teh dveh dobrih kristjank: nikoli se ni dotaknil njune vere, niti z besedo.

„Imeti bi morali čopič Chardinov“, piše „Moniteur Universel“ 4. jun., ko bi hoteli naslikati v skromni pa nekako resnobni izbi polni knjig in papirja tega priprostega in ljubeznjivega modrijana, velikana učenosti, neustrašenega boritelja za svobodo v vedah, kako sedi pri svoji mizici v sredi med svojo ženo in svojo hčerjo in se z mehkim glasom pogovarja z njima. — V njegovi hiši so jedli vsaki petek postno, in vendar ni veroval on ne v cerkev, ne v Boga. Storil je kaj dobrega, kjer je mogel, mirno in tiho. On je dobro občutil, kako krepko je katoličanstvo v svojih delih usmiljenja, ker ima duhovnike in redovnike. „Dušo imam katoliško, a želodec luteranski“, je dejal Erazem, ker se ni postil, enako bi se smelo reči o Littréju, da je imel: „dušo bogotajsko, a serce kerščansko. V Parizu je dal obilno miloščne svojemu župniku Cognatu, da naj jo razdeli ubogim. L. 1876 mu je dal 500 frankov za olepšanje cerkve, in pozneje je dajal ne manje svote za proste šole. Nič mu ni bilo bolj zoperno, kakor krivično, slepo, silovito in besno sovraštvo fanatikov proti cerkvi.

Kakor je Bog nekda stotnika Kornelija, ker je bil pravičen, poklical iz poganstva k pravi veri, tako je tudi krepkemu nevercu Littréju prisvetila nazadnje milost Božja, da se je spreobernal in umerl kerščansko. Ni se spreobernal ravno pred svojo smertjo; pripravljal se je šest mesecev v svoji zadnji bolezn in mnogokrat ukazal poklicati e. g. Huvelina, farnega oskerbnika pri sv. Avguštinu. Ta le je nekemu dopisniku lista „Gaulois“ tako izjavil se: „Ni se čuditi, da se je Littré počasi spreobernal. Bog si izvolil svoje, in nihče nima pravice ponašati se, da je sam kaj storil, kadar razsvetli dušo milost božja. Vedno je on živel, kakor kristjan: lepa je bila njegova pohlevnost, lepa njegova milodarnost; nihče ni bolj spoštoval vere katoliške kakor on. V taki čisti in plemeniti duši je pač morala zasaditi se svoj dan prava vera krasno in slavno. „Verjemite, pristavljaj je duhovnik, ni mi bilo treba delati naj manje sile, da bi pripeljal tega velikega moža vživat srečo naše sv. vere. Kako bi jaz, slabotnež, mogel vplivati na tako krepkega in umovitega duha? — Pravijo, da ima Littréjeva družina natančen popis, kako se je njegov duh v enem letu spreminjal in deloval v spoznanju in djanju. To poposati je ukazal neki Littré sam, ki je želel, naj bi občinstvo zvedelo, kaj da se je z njim godilo. Vedno željan naučiti se kaj, čital je precej časa že duhovne in verske knjige, tudi katézikem svoje škofije. In dobil je v teh priprostih knjigah resnice, katerih se ni nikdar

nadejal. Ko je dal kako tako posojeno knjigo nazaj, ni navadno rekel ničesar. Ko je pa prečital življenje o Olivainta, je nehoté vskliknil: Zares, ti možje so kaj več, kakor mi.

Dve usmiljeni sestri ste stregli bolnemu Littréju poleg zveste žene, ki je bila živa pridiga svojemu možu s svojim izgledom, in hčere, ki je pobožna kakor njena mati in ki je staremu očetu, nikoli ne počivajočemu, opravljala vsa opravila, kakor kaki tajnik.

Obljubil je bil Littré neki zeló veljavni osebi, da se bode dal kerstiti v svojih zadnjih trenutkih. Dal se je tudi kerstiti pred smertjo, pa ne še le v zadnjem boji. „Zeló me je tolažilo, pravi č. o. Huvelin, ko sem bil pri njegovem kerstu. Umerl je kot kristjan, kakor je živel.“ Pričujoče ste bile tudi žena in hči in obe usmiljeni sestri; tako je zadobil on po kerstu odpuščanje od Boga in katoliški pogreb od cerkve. Poprej je bil naredil testament, v katerem pravi, da hoče pokopan biti civilno, a tri ali štiri dni pred smertjo je ukazal sežgati oni testament in napraviti novega, v katerem določuje, naj ga pokopljejo cerkveno.

Cetertek, 2. junija, je prihajalo bolniku vedno huje in to je bil tudi zadnji dan njegovega življenja. Ko je umiral, ste stali zraven njega mati in hči, usmiljeni sestri pa ste klečali ter molili njemu za mir in pokoj. — List „Clairon“, ki pripoveduje to dogodbo, pristavlja, obračaje se na umerlega Littréja: „Kader so vas te miloserčne žene vzdigovale v postelji, kakor da bi bili dete; kader so se pri naj lahnejem vzdihljeju dvignile na pomoč — o takrat se pač ni fosfor v njihovih možganih kemijsko spremenil, Bog je bil, on, katerega ste tajili, ki je vdihnil njim nekoliko svoje dobrote. In ko so klečale zraven vaše smertne postelje, se niso jokale zaradi neke živali iz opičine verste, ampak zaradi duše, katera je bila skoro zgubljena, a sedaj pridobljena za nebesa.“

Ko je cerkvena oblast prepričala se, da je Littré umerl kerščansko, je dovolila, da se mertvaška slovesnost napravi v farni cerkvi Notre Dame des Champs. Neštevilna množica ljudi se je sošla; tudi žena in hči se niste na zadnji poti ločile od ranjkega. Ko so ga nesli na pokopališče, so ga spremili: namestnik predsednikov, ministri Ferry, Constans in B. Saint-Hilaire, obilna deputacija senatorov, akademijska in mnogih drugih zavodov. Med akademiki je bil tudi Ernest Rénan. Zastopana je bila celó prostozidarska loža. Ko so bili obredi končani in je raket počivala v hladni zemlji, je precej razšlo se spremstvo, kajti žena ni hotela, da bi se imeli govori na tem svetem mestu; le nekteri so ostali in kričaje protestirali zoper cerkveni pogreb.

Spreobrnjenje Littréjevo je zbudilo veliko pozornost, in prostomislecí so kazali očitno svojo nevoljo in serd. Kako da si razlagajo to znamenito dogodbo, si lahko mislimo. Pravijo: „To je slabost; starost upogne voljo in strah pred smertjo stori tudi nekaj“ — tako govoré. Govori se lahko to in ono. Vendar častiti bralec naj dobro premisli in tudi premisliti dá komu drugemu te-je prašanja: Kedaj je kak veren kristjan v hudi bolezn ali na smertni postelji odpovedal se svoji veri? Ali se more misliti, da so neverci terdno prepričani o svoji nevéri, ko se jih toliko spreobrne? Ali se more misliti, da bi kak strah, strah pred vsakako neizogibnim dogodkom utegnil spremeniti terdno, vkoreninjeno prepričanje? Ali obvaruje morebiti spreobrnjenje k pravi veri nevércá smerti? Ali ne pravi zdrava pamet, da tisto prepričanje je pravo, katero človek — da govorim v podobi — prenese neskaženo tudi skozi ogenj? — tisto, ki kaže svojo moč v celem življenju?

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

6. Iz pregovorov, ktere ima naše ljudstvo od starodavnih časov s poljedelstvom in živinorejo se pečajoče, je razvidno, kako čisla in visoko ceni vrednost ovac, kajti pravi: „Ovca koristi vedno, po noči in čez dan, po leti in po zimi“. Iz domače volne so pridne gospodinje spredle po zimi prejo in dale napraviti lepe odeje (plahete) za pogrinjalo po noči, ki se je ohranilo leta in leta, ko pa dandanes posebno ubogi reveži in kjer ni več ovac, nimajo ko samo lepo pisane „koltre“, ki se pa kaj hitro v cunje spremené. Bombaž nikoli tako ne greje, kakor volna. Se vé, poletu so bile suknene hlače pretežke, a vendar bolj zdrave, in nosili so kmečki ljudje terdne „irhovce“ iz ovčjih kóz vstrojene, in po zimi tople hlače, in kožuhe, vse iz domače robe. Krilo je kedaj podedovala še vnuka po stari materi, a dandanes ne mara da z novo lepo kijkljo gre po listje v gozd, a če zadene v robido ali ternje — ki „štimesta“ fino robo — pride razstreljena domú. Kedaj je grel kožuh zadosti, a zdaj v hudi zimi, ne mara, dene na-se vse, kar ima, „devet“ kotel in kikelj, pa še jo zebe. A kaj se če? Sukno je drago in poverhi še slabo, raji sega nečimernost po „lepi“ pisani robi, ki je desetkrat cenejša ko suknena, pa tudi desetkrat manj terpi. „Dober kup jo razdeva!“ Koliko denarja gre iz domače dežele samo za obleko, ki je nekđaj vsa iz domače robe se pripravljala. Da bi kdo štatiistično preračunil in s prejšnjimi časi primérjal, menda gotovo bi sedanjemu napredku toliko slave peti ne mogel, ter bi bil prisiljen še drugemu kmečkemu pregovoru o ovcah priterditi: „Kdor prodá ovco, prodá suknjo in srajco!“ Spodnjo in zgornjo obleko zapravlja kmet, ako ovce zatira, kajti ovca ne daje samo volne za sukno, ampak daje tudi naj izverstniši gnoj, ovčjak. Naj lepše se ponaša lan, naj bujniše raste konoplja na tléh, ki so z ovčjakom dobro pognojene. Pa ne samó lan in konoplje, ampak tudi vse druge rastline, posebno žito kaj bogato obrodí, ako so njive dobro z ovčjim gnojem „zabeljene“. Ovčji gnoj ima mnogo tako zvanega amonijaka, ki je za glavno tvarino žitnega semena, beljakovino, neogibno potreben. Iz tega je razvidno, da kjer se manjša število živali, se manjša množina dobrega gnoja in vsled tega rodovitost zemlje peša.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (K sv. letu.) Ker je sveto leto podaljšano, ne bo odveč, ako še nekatere besede o tem spregovorimo. Kdor koli se ozre po svetu, mora spoznati, da sv. Cerkvi po silnih britkosti od mnogih strani priséva nepričakovano veselo in veliko upanje in noben previden ne bo tajil, da veliko tega se smé pripisovati sv. letu in sedanjemu razsvitljenemu papežu Leonu XIII. Linški škof Frančišk Jožef v pastirskem listu pravijo: „Leon XIII so v tem še kratkem času svoje vlade že velike reči storili, in kakor bo prihodnost pokazala, velikim podlago postavili. Oni so papež polni modrosti, polni moči, polni gorečnosti za korist duš, in v sv. letu početji čudo srečne vspehe imajo.“ — Ker je tedaj sv. leto še pridaljšano, zamorejo goreči verniki svoje opravila za sv. leto ponavljati in še prav veliko storiti v korist sv. Cerkve, da prej dospé do častite zmage in se več grešnikov spreoberne, več duš zveliča.

Sv. leto, pravijo omenjeni višji pastir, je velik čas milosti. Namen sedanjega sv. leta je: doseči pomoč božjo sveti Cerkvi v sedanjih stiskah. Te pa so tolike, pravijo sv. Oče sami, da Cerkev vsak dan zadene v nove viharje, kakor svoje dni čoln na genezareškem jezeru... Kdo ima katoliško ime in bi sam ne čutil teh bridkost, ako je pošten? In kdo bi ne pomagal, ako more? More pa pomagati vsak katoličan, če je še tako ubožen, slab in reven, ako spolni male in lahke pogoje sv. leta. (Po mnogih krajih so škofje in duhovni pastirji oziroma obiskovavnih cerkev terdo se deržali besede „kraj“ v papeževih enciklikah, in če v kraju samem, n. pr. v vasi, razun farne cerkve ni več cerkvá, so le domačo po šestkrat obiskovali; ali če je le še ena, so dve priméroma obi-kovali; podružnice zunaj so izločene. Tako v Sekovski, v Linški in družih škofijah. To je primérno namenu sv. Očeta, ki so sedanje kakor poprešnje sv. leto vernikom želeli zljajšati, in bi zlasti v zimskem času mnogim pomagalo, da bi ležej še v drugič ali v tretjič itd. opravili sveto leto ter tako več dobrega storili v korist sv. matere katoliške Cerkve.)

Iz Ljubljane. (Milg. škof Vertin. Misijonske potrebe. Potreba misijonarjev.) Milg. škof Jan. Vertin, vernivši se iz Rima, močno hité k svojim ovčicam v Ameriko nazaj. Dobili so pismo, da v tem času, kar so od doma, je v njih mestu Marketu duhovnega pastirja, meniha iz kapucinskega reda, zadel mertvoud, in precej v drugem pismu je povedano, da je tudi že umrl. Zđaj je v mestu zraven škofa Mraka le še en francosk duhoven. Obiskali so v Ljubljani v naglici le nekatere gospode, pogledali le za nekatere ure v Kranj in obiskali milgsp. škofa Vidmarja in preč. g. dekana; v Ljubljani so parkrat prenočili pri stolnem gosp. župniku in dekanu kan. A. Urbasu (milg. kneza škofa ni bilo domá, kakor je znano), in v petek dopoldne so se podali proti Dolenjskemu, spremljani od preč. g. kanonika Urbasa, kakor prej v Kranj.

S svojim priljudnim in poblevnim obnašanjem so se močno prikupili vsem, kateri so imeli priliko jih viditi ali celó z njimi govoriti.

V svojem rojstnem kraju in na Dolenjskem sploh se bodo mudili morebiti en teden, potem se vernejo morebiti še enkrat v Ljubljano nazaj, ali pa naravnost odrinejo skoz Karlovec in Zagreb proti Dunaju, kjer bodo še nekaj dni ostali, predno se podajo skoz Belgijo proti Ameriki.

Opomniti moramo po njihovem naročilu to-le: Škofija presv. Marije D. ali Marketska, ki je nedavno nova, kakor je znano, je ubožna in škof imajo podpirati ne le samo Indijanov, ampak tudi béle naseljivance, ki so pogosto silo ubožni. Zraven tega je pred dvema letoma pogorela stolna cerkev, ki se zdaj nova zida iz kamna in dela velike stroške. Pri vsem tem si škof niso upali naravnost za milošnjo nagovarjati svojih ljubih rojakov, ker jim je dobro znano, koliko naša dežela stori za raznotere dobre namene, akoravno je sama ubožna. Kdor pa vender blagovoli in more kaj darovati za zidanje škofijske cerkve, za ubožne in sploh za njih misijonske potrebe, bo storil veliko dobro delo in škof bodo prav iz serca hvaležni za darove, molili za dobrotnike. (Očitno je, da naš prečastiti gospod rojak, nekako boječji in prizanašljivi, si ne upajo nikjer sile delati: čudli smo se, ko so povedali, da od Leopoldove družbe na Dunaju že dve leti niso nič dobili! Gotovo, ker niso nadležni prosivec, kakor ne mara drugi. Da so zamogli sedanjo dolžnostno pot v Rim doveršiti, so jim pomagli njihovi starši in domači ljudje, katerih večina je zdaj v Ameriki. Bodi toraj misijon preč. g. škofa Jan. Vertina gorko priporočen Slovencem. Vr.) Tudi misijonarjev škof po-

trebujejo in ko bi se kak duhoven, bogoslovec ali v resnici dober, pošten dijak iz viših razredov odmenil za težavni misijon, bi ga radi sprejeli.

Iz Savinjske doline. (*Trapisti. Kletva. Knoblehar.*) Po svojih opravkih sem zopet letos potoval, in sicer po spodnjem Kranjskem, tje doli do belih Kranjcev. Na potovanji sem videl in slišal marsikaj lepega in dobrega. Pervo, kar me je najbolje zanimalo, je v Rajhenburgu naselbina redovnih očetov Trapistov, ktere je brezverska frajmavrska francoska vlada iztirala. Ako se ne motim, ni bilo popred nikjer po našem cesarstvu takšnih menihov, katerih red je najostrejši. Sedaj, ko je Bosna pridobljena, bodedmo Jugoslovani tri take samostane imeli, Rajhenburg, Marija Zvezda pri Barjaluki, in slednjič so kupili posestvo Rečico poleg Karlovca.

Vse graje vredno nspako sem pri Dolenjcih zapazil — kletev. Za vsako malenkost se priduša! Pri mladem moštvu je pa kakor tudi pri nas, vse graje vredna razvada zvečenja tobaka. Povedalo se mi je, da so na nekem podu 4 mlatiči pet „pakeljnov“ na dan požvekali (gerdobeži!); zaslužka pa imajo manj, ko pri nas, samo po 25 kr. na dan. Drugač so pa tudi spoštiji Kranjci prijazni in gostoljubni ljudje. — Imel sem tudi priliko v Škocijanski cerkvi spominek slavnega afrikanskega misijonarja Ig. Knobleharja ogledati (njegova mati še neki sedaj v Rajhenburgu živi). („Sl. Gosp.“)

Obrekovavec.

Obrekovavec gerd leži
Na smertni postelji ves plah,
Pred Božjo sodbo ostermi:
Jezika grehov ga je strah.
„Moj sin, zaupaj na Boga,
In v srcu pravi kes imej.
Popravi škodo, kar se dá.
In grehov svojih se spovej!“
Tako mu mašnik govori.
„Jaz naj bi upal še v Boga?“
Obupni grešnik zakriči,
„Ki sem z jezikom pikal ga,
In kradel bližnjemu ime,
In kriv bil dosti družih škod!
Tak grešnik upati ne smé,
Ne more, dragi moj gospod!“
To rekši divje zazijá
Iz usti jezik pomoli,
Z rokó se bije ob njega,
Ga kra-pa, terga do kervi,
Zdaj jezik koj zateče mu,
Da več ne spravi ga nazaj;
Podoba groze in strahú —
Ko moikla zvér on tuli zdaj. —
Tolažba mašnika ne vtihne:
V obupu grešnik dušo zdihne.

Sursum.

Nekaj za pridne otroke.

Listič „Angelvarh“ pripoveduje to le dogodbo: Spomladi l. 1870 in nekaj več se neka družba prišla s karuselnom (Ringelspiel) v vas T. Odmenila je družba igrati v nedeljo. Otroci so se silno veselili, kako bodo ferčali krog in krog na ti čudni motorogi. Ko se je nedelja približevala, je že skor vsak otrok od staršev imel k temu potrebne solde.

Res se po Božji službi prične igranje. Čudno pa je, da skoraj nič otrok ni bilo na karuselj. Kako se

je to zgodilo? ... Poprešnji dan je gospod katehet otrokom pravil, kako se godí ubogim poganskim otročičem v Kini. Sapo je jemalo malim, ko so slišali ginljive dogodbe, kako lastni očetje in matere uboge otroke zometujejo v blato, na gnoj, pesom požreti in svinjam nastavljajo itd. Vsim so se revčiki v serce smilili. Ni pa ostalo samo pri milovanju; otroci so sklenili tudi djansko pokazati svojo ljubezen in usmiljenje. In res, en šolski otrok za drugim pride v duhovsko hišo k g. katehetu in za karuselj odmenjeni denar ponudi kakor milošnjo za uboge paganske otročiče, ktere keršanski usmiljeni ljudje pobirajo, odkupuje o in sploh rešujejo, potem pa kerstijo in lepo izrejajo ti-te, kateri živi ostanejo.

Že več malih milošnjikov je odšlo iz stanice razveseljenega gosp. kateheta, kar se zopet zaslišijo stopinje; ali to pot noče „notri“ obiskovavec. G. katehet odpre hišne duri in zagleda pred seboj naj mlajšega šolarčka, kaj pridnega malega „Janezka“. Maliček spodobno vzame kapico z glave, vzdigne kviško ročico in junaško zakliče: „Tisočkrat raji dám svoj denar za paganske otročiče kakor pa za karuselj!“ V serce ginjen sprejme duhoven novi dar in odhaiočemu dečku reče: „Tako je prav, Janezek! ljubi Jezušček naj te blagoslovi!“ —

Razgled po svetu.

V Zagrebu so 9. listopada, preteklo sredo, obhajali spomin lanskega strašnega potresa. Na povelje kardinala nadškofa so po cerkvah ob 10 imeli kratko pobožnost ter spravno sv. mašo, da bi usmiljeni Bog enake strahote in nesreče zanaprej odvrčal, in v zahvalo, da se pri lanski grozni nesreči ni pripetilo še kaj hujšega.

Omenjeno bodi še enkrat, kako je hervaška vlada sama pred nekaj časom dala prepoved zoper ostudno in grozovito bogokletje, ki se ne sliši samo pri odraslih, ampak tudi že pri poglavcih in pri šolski mladini, ker so mladi pohujšani od odraslih! Vlada hoče, naj se sleherni, zlasti pa učitelji, redniki na vso moč prizadevajo, da se zatre in iztrebi ta pošastnost, ktera dela sramoto vsakemu pametnemu človeku in celemu narodu. Občinska gosposka mora čuti zoper to sramotno razvado in šolski učitelji naj ostro kaznujejo take, ki se s to gerdovitostjo pregreše. —

Ako bi ljudje pomislili, kako strašne nasledke na mnoge strani ima osudno preklinjevanje, bi pač višji bolj pazili, da bi se ne klelo, in vsak pošten človek bi terdno sklenil, da nikoli kletve iz njegovih ust ne bo. — Deklina na Dunaju, ki je bila sicer dobro izrejena, pozabi svojo keršansko dolžnost in se zadergne v neko pregrešno znanje z drugim spolom, in njena mati — hudo uža jena — jo prekolne. Vsled te prekletve se je zmešala nepokorna hči in sklenila sama se umoriti. Bilo jo je groza pred peklom; vender gre k Donovi in v vodo. ... Zbudi se v temni sobi, misli, da je v peklu, sliši vpitje družih in meni, da to so pogubljeni. Poslednjič pridejo ljudje in spozná, da je v norišnici; veseli se da ni pogubljena, in ozdravi se. To je bila dobrotá Božja in njena sreča, da so jo bili žandarji na bregu zapazili, jo imeli za nôro ter jo spravili v norišnico *) — Noben človek tedaj naj nikar ne kolne in ne preklinja, ker kletvinja in preklinjevanje Boga neizrečeno žali, odjemlje vso srečo in blagoslov in ima naj hujši nasledke za telo, — kaj še le za dušo!

Rim, Anglija, Rusija in Nemčija. Prečudno je, kako Bog serca vlada. Katoliške vlade so po večem delu se-

*) P. Fr. Ehmig: „Beispiele...“, 2, zvezek.

danji čas od katoliške Cerkve odpadle in obnašajo se do svoje lastne matere izdajsko. V tem pa, bi djali, iz kamenja Bog obuja Abrahamu otroke. Ne le, da po daljnih krajih v Ameriki, Aziji, Afriki na tisoče pogonov in krivovercev prihaja v naročje sv. Cerkve, temveč se tudi nekatoliške vlade po Evropi bolj in bolj nagibajo k Rimu. Silijo jih okolišine k temu, ali recimo raji, previdnost Božja. Kaj čisto novega je, kar angleški listi zdaj pišejo, da je namreč angleška vlada sklenila z Rimom naravnost v dotiko stopiti in poročnika ustanoviti pri sv. Očetu. Pravijo, da angleška vlada ima silo važne zadeve vravnati s papežem, reči ki zadevajo koristi britiške države. Sv. Oče, kakor pišejo, so odmenili število apostoljskih vikarijatov v jutrovi Indiji pomnožiti, to so angleške naselbe, in če je potreba onod vikarijate množiti, je očitno, da se množí število katoličanov. Anglija hoče torej poslati državnika v Rim, ki bode to reč vravnal z rimskim Stolom. Ta čast je zadel Mr. J. Errington a, parlamentnega uda, ki je bil že lansko leto začasno v Rim poslan. To oziroma na Jutrovo. Verjetno pa je, da tudi irske zadeve ne potrebujejo manj dogovora z Rimom, kakor indijanske, če tudi tega očitno ne govoré.

Enako naznanjajo, da kljub undanjim neugodnim sporočilom obravnave med Rusijo in sv. Stolom napredujejo in upa se, da v ne predolgem času bodo srečno rešene. Za zdaj je v Rimu ruski opravnik Butenjev, v kratkem pa se ima tje podati nalaš za to odločeni gosp. Mosolov. Poslan je med tem od ruske vlade na Poljsko gosp. Pobedanošev, ki ima onod pozvediti potrebnih okolišin v prid pogajanja z Rimom, in ko bode ta naloga doveršena, se podá v Rim g. Mosolov, da bo nadaljeval potrebne obravnave. Tako se naznanja iz Petrograda, iz česar je očitno nagibanje velikega ruskega carstva k Rimu, ali saj veči prijaznost razkolniške vlade do katoliške Cerkve, kakor pa je na Laškem in Francoskem, koder hudobni framasoni le to gledajo, kako bi katoliško Cerkev zatirali in sramotili.

Na Nemškem pa, kar je sploh znano, se že davno okolišine tako sačejo, da je Bizmark primoran čedalje bolj se proti Rimu obračati, posebno pa po sedanjih volitvah, ko so katoličani pridobili toliko število poslancev, da Bizmark brez njih nič izdatnega opraviti ne more.

Nesreče v kazališih so poslednji čas tako pogoste, da noben umen človek ne more tajiti, da je to očitna kazen Božja. Veliko in veliko se je tožilo in se toži, da so kazališa le prevečkrat šole nenravnosti in pohujšanja, ko je njih naloga ravno nasprotna, namreč čednost in omika. Koliko kazališ je pogorelo te leta! Nedavno pa so v Olomovcu tri igravke okoli tri nadstropja globoko padle in se grozno poškodevale. Kedaj že se bode svét zmodril in jenjal kljubovati svojemu vekomaj češenemu Stvarniku, Odrešeniku in Posvečevavcu!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

14. listopada. S. Serapijon m. — 15. S. Leopold sp. — 16. S. Otmar. — 17. S. Gregorij čudodelnik. — 18. S. Evgenij sp. — 19. S. Elizabeta vd. — 20. Štiri in dvajseta nedelja po Bink. S. Feliks šk.

Zahvale:

Št. 100. Priserčno se zahvaljujem za ljubo ozdravljenje, ki sem ga zadobila po Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu! Opravljali smo devetdnevnicu, in čast Naši ljubi

Gospej in sv. Jožefu: bilo mi je pomagano. Toraj bodi tisočkrat hvaljena in češčena Naša ljuba Gospá presv. Serca in sv. Jožef!

Goriče, 3. listop. 1881.

Marija Sax.

V molitev priporočeni:

Nektere osebe, ki se jim godi krivica, da bi prišle do svoje pravice na prošnje N. lj. Gospé in sv. Jožeta. — Neka preveč posvetna družina, da bi se je usmilila naj svetejši družina: Jezus, Marija in sv. Jožef, in jo rešila napačnih potov. Priporočenu posebno scrodnik v nevarnem znanji, da bi bil pogube obvarovan. — Služabna oseba v velikih stiskah priporočena, da bi na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožeta dobila pošteno in primérno službo. — Oseba, ki je brez svojega zadolženja prignana v prav hude časne zadrege, za pomoč v vsih potrebah. — Neka zadeva, da bi se na priprošnje N. lj. G., sv. Jožeta in sv. Nikolaja rešila iz zadrég in dospela v korist sv. Cerkvi. — Oseba, ki se ji dela mrena na očesih, da bi bila rešena te nadloge. — Zmešana in zeló hudovoljna žena, da bi po duši in po telesu prišla na pravo pot, je prav živo priporočena v bratovsko molitev. — Že dolgo hudo bolan redovnik, kateremu nobeno zdravilo ne pomaga, za pomoč in zboljšanje, če je Božja volja. — Učenec sereno priporočen z željami, da bi si izvolil duhovski stan in da bi bil stanoviten Jezusov namestnik. — Da bi Bog odvernil škodo pri živinici. — Že 4 mesce hudo boina ženska za pomoč. — Dva višji za polno zdravje.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

14. list. Treba je (v sedanjem življenji) hoditi po oglji in se ne opeči, hoditi med mečmi in se ne raniti. (S. Krizostom.)

15. Sv. Obhajilo je naj zanesljivši kažipot na popotvanji življenja in naj gotovši porok zveličanja.

16. Pravi mir in pravo veselje se najde v samotnosti; med svetom se veliko tega zgubi.

17. Kdor ztrá prav moliti, govori bolje kakor naj boljši govornik: ker vsaka njegovih beséd ima vrednosti več memo sto družih.

18. Veliko manj škoduje kdor rani, kakor pa kdor obreče.

19. Božje tolažilo preseže vse veselja svetá, in vse posvetne sladkosti. (Tom. Kemp.)

20. Denar je mnogim to, kar so bili Absalou lepi dolgi lasje — namreč poguba. (F. D. Kreienbühl.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Usmiljeni bratje iz Šent Vida na Korškem vsled privoljenja slavne c. kr. vlade in škofjskega priporočila smejo za onodno bolnišnico to leto po naši deželi mile darove zbirati. V Ljubljani ima to nalogo čast. Br. Jožef Hlavaček.

Premilostni g. knez in škof dr. Jan. Kr. Pogačar so se v sredo-večer srečno povernili z Dunaja v Ljubljano.

Č. g. J. Pribožič je imenovan za vojnega kurata I. reda v Ljubljani

V katoliški bukvarni se dobiva: Mariologie, čili učení Cirkve kat. ... o Matci Boži, sepsal dr. Ant. Lenz; 272 str., cena 90 kr. Dalje: Mučeničké nastroje Pana našeho Ježiše Kr., 7 postnih reči, od Bohumila Hakla, cena 35 kr. — Louise Lateau, vzdělal O. Vitězslav; cena 20 sld.

Zahvala in priporočilo. Podpisani se iskreno zahvaljuje visoko častiti duhovščini za do sedaj mu skazano znanje in očitno pohvalo, ter se priporoča za izdelovanje in popraviljanje altarnih slik, križevih potov in drugih slikarskih del. Skerbel bo de za dobro in hitro izveršitev naročenih mu del. — Ob enem naznanja p. n. občinstvu, da tudi podučuje v risanju in slikanju po prav lahki in poterjeni metodi.

Jurij Tavčar, akad. slikar,
na starem tergu št. 12.

† **Kolegijatni kapitelj v Novomestu** tužnega serca naznanja, da je velečastiti gospod Simon vitez pl. Vilfan, infulirani prošt, dekan in mestni župnik, zlato-mašnik, vitez železne krone III. reda itd. itd., po kratki bolezn, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 80. letu svoje starosti, in 55. letu mašništva, danes, 4. novembra ob 10 zjutraj, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo de v ponedeljek, 7. novembra, ob 9 zjutraj. Preblagi ranjki bodi častitim duhovnim bratom, vsim prijateljem in znancem v pobožno molitev priporočen. Novomesto dné 4. novembra 1881.

Iz **Novomesta** smo dobili posebno zanimivo pisanje o eni veseli in drugi žalostni dogodbi; škoda, da za zdaj prepozno; torej drugi p. t.

Iz **Tersta**, 6. listopada. Milostnemu gosp. škofu se boljša, vendar so še hudo bolni. Bog usliši molitve ljudstva, katero skazuje veliko sočutje!

Deržavni zbor se prične v ponedeljek.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Preč. g. Juri Mat. žič je postal stolni dekan v Mariboru; č. g. Peter Erjavec oskerbnik Konjiške dekanije; č. g. Mihael Bračko župnik pri sv. Antonu na Pohorju; č. g. Anton Ostrožnik župnik na Pernicah; č. g. Janez Berglez provizor v Konjicah, in č. g. Jožef Heržič provizor mestne fare v Mariboru. — Konjiška nadžupnija je do 21. novembra t. l. in mestna fara v Mariboru do 21. decembra t. l. razpisana.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Iz Kovorja po č. g. župn. J. Pretnarji 2 gl. — Škocijanska fara pri Mokronogu po č. g. fajm. J. Germu 10 gld. — Č. g. St. Š. 2 gld. — Z Ihana po č. g. J. Dolžanu 4 gld. — Č. g. J. T. 2 gld.

Za pogorelce v Dobračevi v Žirovski fari: Iz Kovorja po č. g. župniku 2 gl. — Škocijanska fara pri Mokr. 8 gl. — Č. g. St. Š. 2 gl. — Z Ihana po č. g. J. Dolžanu 4 gl. — Č. g. J. T. 1 gl. 50 kr.

Za pogorelce v Cerkljah: Iz Kovorja po č. g. župn. 2 gold. — Škocijanska fara pri Mokr. po č. g. župn. 8 gld. — Č. g. St. Š. 2 gl. — Z Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 4 gl. — Č. g. J. T. 2 gl.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Iz Kovorja po č. g. župn. J. Pretnarji 24 gl. — Škocijanska fara pri Mokr. 10 gl. — S Štange č. g. župn. M. Saje 2 gl. — Č. g. St. Š. 4 gld. — Neimen. po pn. g. kan. Andr. Zamejcu 10 gl. — Z Vojskega po č. g. Val. Klobusu 3 gl. 70 kr. — Iz Zagradca 4 gl. — Po pn. g. kan. P. Urhu 20 gl. (ne za cerkev Jezusovega presv. Serca, kakor je bilo v števil. 44 po zmoti rečeno. Vr.) — Po čast. g. župniku Ign. Tavčarji od sv. Križa pri Kost. 10 gl. — Č. g. župnik M. Narobe v Zapogah 2 gld. — Iz Predoselj 38 gl. (Op. Oddano v kn. škof. pisarni. Vr.) — Družina Šimunović 2 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Kovorja po č. g. župn. J. Pretnarji 4 gl. 54 kr. — Škocijanska fara pri Mokr. po č. g. župniku 10 gl. — Iz Predoselj 26 gld. 72½ kr. — Iz Vinice družina Šimunović 10 gld. po č. g. Ž. Bohincu. — Iz Cerkelj po č. g. J. Königu 32 gl. 80 kr. — Po č. g. župn. Ign. Tavčarji od sv. Križa pri Kost. 5 gl. — Č. g. St. Š. 4 gl. Č. g. J. T. 5 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Po č. g. župn. iz Dolenje vasi 20 gl. — Iz Studenca 8 gl. — J. S. 1 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. J. T. 6 gl. — Č. gospoda duhovna pastirja v Višnji gori 11 gld. 20 kr. — Č. g. St. Š. 3 gl. — Z Ihana č. g. župn. J. Dolžan 1 gl. — Č. g. Ant. Keržič 1 gl. — Č. gosp. župnik Ign. Tavčar pri sv. Križu poleg Kost. 5 gl. — Č. g. župn. Martin Narobe iz Zapog 3 gl. — Č. g. J. Z. R. 2 gld. — Č. g. Jan. Šlakar 3 gl. — A. Dekoval 40 kr. — Iz Cerkelj 20 kr. —

Za zvonove v Štangi: Č. g. župn. M. Narobe 1 gld.

Za sv. Očeta: Iz Kovorja po č. g. župn. J. Pretnarji 3 gl. 50 kr. — Po č. g. župniku Ign. Tavčarji od sv. Križa pri Kost. 5 gl. — Č. g. J. T. 1 gl. — Ljudska šola v Ž. na Gorenjskem pošlje tudi letos o pričetku novega šolskega leta sv. Očetu Leonu XIII mali dar 2 gl. s serčne prošnje, da bi Oni prosili njeni mladini in učenstvu za darove sv. Duha, in za pomoč Božjo pri vseh dušnih in telesnih potrebah in zadevah.

Za novo cerkev in samostan redov. Trapistov v Bosni: Č. g. St. Š. 5 gl. — Z Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 3 gld.

Za redovnice presv. Kervi v Bosni: Č. g. St. Š. 2 gl. in za pomoč ubožni neki kandidatnji v Z. 2 gold. — Č. g. župn. M. Narobe 1 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Č. g. župn. M. Narobe 2 gl. — Č. g. St. Š. 2 gl. — Z Ihana č. g. župn. J. Dolžan 2 gl.

Za afrikanški misijon: Z Ihana po č. g. J. Dolžanu 2 gl. — Liza Žigman 1 gl. — Urša Levk 1 gl. — Iz Cerkelj po č. g. župniku 1 gold. — Č. g. J. T. 1 gld.

Za misijon mil. g. škofa J. Vertina: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Č. g. Šim. Kosmač 5 gl.

Za misijon mil. g. škofa Ign. Mraka: Č. g. Šim. Kosmač 5 gl.

Za misijon g. Ign. Tomazina: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Č. g. St. Š. 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. J. T. 1 gl. — Č. g. St. Š. 2 gld. — Č. g. župnik M. Narobe v Zapogah 2 gl. — Družina Šimunović 2 gl. — J. Intihar 45 kr. — Iz Cerkelj za sv. leto 6 gl. 23 kr. — Z Gorjan za sv. leto 11 gl. 75 kr. po č. g. J. Šlakarji.

Za francosko bratovščino za verne duše v vicah: Č. g. J. T. 1 gl. — Fara Vojsko 16 gl.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: Družina Šimunović 2 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Iv. M—č v Preg: Listi zastali poslani; upamo, da jih imate že v rokah. — G. Č. v Č.: Vse po Vaši blagi volji in s hvaležnostjo prihodnjič, ker za zdaj je bilo prepozno. — G. Al. K. v L.: Oziroma šk. J. Vertina do zdaj ne vém več, kot kar najdete v današnji „Dan.“ — P. S. v R.: Močno vstregli; škoda, da za to pot prepozno došlo. — G. —k: Spolnilo se bo de; drugo ste dobili pismeno. — G. K—a: Dojde Vam spis iz dotičn. kraja. Serčen pozdrav!